

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΖΩΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΡΟΒΑΤΟ ΦΥΛΗΣ Φριζάρτα

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 2010

ΔΡΑΣΗ 3.4 ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ 214 ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ 2 ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (Π.Α.Α.) 2007 - 2013 “ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ”
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΓΕΝΕΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Το έντυπο αυτό, το οποίο συγχρηματοδοτείται τόσο από κοινοτικούς πόρους μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) όσο και από εθνικούς πόρους, εκτυπώθηκε για το παραγωγικό έτος 2009-2010 από τις πιστώσεις του Πρόγραμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλτατζῆς» που επιχορηγήθηκε στον Αγροτικό Κτηνοτροφικό Συν/σμό Δυτικής Ελλάδος για την υλοποίηση της δράσης 3.4 του Μέτρου 214 του Άξονα 2.

Πρόλογος

Το έντυπο αυτό αποτελεί συνέχεια προηγούμενων εντύπων μας και σκοπεύει να ενημερώσει τόσο τους κτηνοτρόφους του Νομού Αιτωλοακαρνανίας, όσο και οποιοδήποτε άλλον ενδιαφερόμενο για τα διάφορα στάδια των δράσεων ελέγχου αποδόσεων και γενετικής βελτίωσης του προβάτου φυλής Φριζάρτα.

Κύριοι στόχοι του εντύπου είναι:

- α) η ευρεία παράθεση στοιχείων αναφορικά με τα παραγωγικά και αναπαραγωγικά χαρακτηριστικά των ζώων φυλής Φριζάρτα που διατηρεί ο Συνεταιρισμός μας,
- β) η περιγραφή στοιχείων από τον έλεγχο των αποδόσεων ο οποίος περιλαμβάνει για πρώτη φορά ιδιότητες που σχετίζονται με την περιεκτικότητα και την ποιότητα του γάλακτος,
- γ) η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της γενετικής αξιολόγησης για το έτος 2010 για σειρά ιδιοτήτων,
- δ) η περιγραφή των στόχων του εφαρμοζόμενου προγράμματος γενετικής βελτίωσης στον πληθυσμό μας.

Ευελπιστούμε να έχουμε καλύψει τους παραπάνω στόχους μας και είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνηση ή περαιτέρω πληροφόρηση.

Αθήνα, Δεκέμβριος 2010

Η α.α. προϊσταμένη
του Κ.Γ.Β.Ζ. Αθηνών
Καραγιάννη Βασιλική

Γενικά...

Το έτος 2007 ξεκίνησε σε όλη τη χώρα η υλοποίηση της δράσης 3.4 «Διατήρηση γενετικών πόρων στη γεωργία» του Μέτρου 214 του Άξονα 2 του Πρόγραμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλαταζής» σε συνέχεια του Μέτρου 5.1. "Ολοκληρωμένο πρόγραμμα υπηρεσιών στήριξης των κτηνοτρόφων της Ελληνικής Υπαίθρου για την διατήρηση και βελτίωση του κατάλληλου για την κάθε περιοχή ζωικού αναπαραγωγικού κεφαλαίου" μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Αγροτική Ανάπτυξη - Ανασυγκρότηση της υπαίθρου 2000-2006".

Ο σκοπός της Δράσης αυτής είναι η αναβάθμιση της παρεχομένης τεχνικής υποστήριξης των εκτροφέων ζώων αναπαραγωγής σε όλες της αγροτικές περιοχές, ώστε να επιτευχθεί η μείωση του κόστους παραγωγής, η αύξηση της παραγωγικότητας της κτηνοτροφίας και η εξασφάλιση της βιωσιμότητας των κτηνοτροφικών μονάδων.

Οι επιμέρους στόχοι της δράσης είναι:

1. Η συλλογή - τήρηση στοιχείων γενεαλογίας των ζώων και καθιέρωση - διατήρηση γενεαλογικών βιβλίων και μητρώων.

2. Ο ατομικός έλεγχος της ποιοτικής απόδοσης των ζώων και ο προσδιορισμός του γενετικού δυναμικού τους.

3. Η ενημέρωση και παροχή συμβουλών για τη διάδοση και χρήσης του κατάλληλου για την κάθε περιοχή και κτηνοτρόφο ζωικού γενετικού υλικού. Η ενημέρωση θα έχει τη μορφή θεωρητικής και πρακτικής ενημέρωσης των έμμεσα ωφελούμενων κτηνοτρόφων από το πρόγραμμα του δικαιούχου και θα αφορά:

- Στη διάδοση του κατάλληλου για την κάθε περιοχή ζωικού γενετικού υλικού.
- Στη σωστή διαχείριση των ποιμνιών.
- Σε οργανωτικά θέματα για την εφαρμογή του προγράμματος.

Ο τελικός στόχος είναι η δημιουργία και στήριξη εξειδικευμένων και βιώσιμων φορέων αναπαραγωγής καθαρής φυλής που θα αναλάβουν στο μέλλον τις δράσεις του προγράμματος.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Α. (Ανα)παραγωγικά χαρακτηριστικά

Από 1/9/2009 έως 30/8/2010 διενεργήθηκαν 24.084 απομικές μηνιαίες μετρήσεις της ημερήσιας γαλακτοπαραγωγής στο σύνολο των 28 ελεγχόμενων εκτροφών φυλής Φριζάρτα. Οι μετρήσεις αυτές εισήχθησαν στη βάση δεδομένων του Κέντρου Γενετικής

Βελτίωσης Ζώων Αθηνών και ακολούθησε εκτίμηση της μέσης διάρκειας άμελξης, της ολικής γαλακτοπαραγωγής και ο συντελεστής πολυδυμίας για το πρόβατο φυλής Φριζάρτα στο νομό Αιτωλοακαρνανίας για την παραγωγική περίοδο 2009 - 2010.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΜΕΛΞΗΣ (ημέρες)	ΟΛΙΚΗ ΓΑΛΑΚΤ/ΓΗ (χλγ)	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΠΟΛΥΔΥΜΙΑΣ
1.675	196	241	1,61

Πίνακας 1: Μέση διάρκεια άμελξης, ολική γαλακτοπαραγωγή και συντελεστής πολυδυμίας παραγωγικού έτους 2009 - 2010 (στοιχεία από τις 10 αποδοτικότερες εκτροφές)

Στο πλαίσιο του ελέγχου αποδόσεων, που εφαρμόζεται στον πληθυσμό, η ολική γαλακτοπαραγωγή του πίνακα 1 αναφέρεται στην στατιστικώς υπολογίσιμη (σύμφωνα με τους διεθνής κανονισμούς περί ελέγχου αποδόσεων των αγροτικών ζώων) ποσότητα γάλακτος και αντιστοίχως η διάρκεια άλμενης αναφέρεται στην στατιστικώς υπολογίσιμη διάρκεια γαλα-

κτοπαραγωγής. Ωστόσο, με το εφαρμοζόμενο πρόγραμμα παραγωγής στις εκτροφές φυλής Φριζάρτα, η μέση εμπορεύσιμη γαλακτοπαραγωγή ανέρχεται σε 300 kg ανά παραγωγική περίοδο, παρουσιάζοντας έντονη παραλλακτικότητα με το μέσο παραγωγικό επίπεδο να κυμαίνεται από 270 έως 500 kg σε ένα χρονικό διάστημα αρμέγματος 210 ημερών.

ΓΑΛΑΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΜΕΛΞΗΣ (ημέρες)	ΟΛΙΚΗ ΓΑΛΑΚΤ/ΓΗ (χλγ)	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΠΟΛΥΔΥΜΙΑΣ
1	300	127	158	1,43
2	367	190	238	1,53
3	265	224	285	1,63
4	269	220	276	1,73
5	214	217	268	1,62
6	205	229	251	1,68
7	55	222	204	1,48

Πίνακας 2: Μέση διάρκεια άμελξης, ολική γαλακτοπαραγωγή και συντελεστής πολυδυμίας (αμνοί/προβατίνα) ανά γαλακτική περίοδο παραγωγικού έτους 2009-2010 (στοιχεία από τις 10 αποδοτικότερες εκτροφές)

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Πίνακα 2, η μέση μέγιστη γαλ/γή παρατηρείται κατά την 3η - 5η γαλακτική περίοδο και ανέρχεται σε 285 χρ. Επιπλέον, με βάση τον αριθμό των προβατίνων που βρίσκονται στην 1η γαλακτική περίοδο

(n=300) το ποσοστό αντικατάστασης υπολογίζεται σε $300/1675=18\%$. Αναφορικά με το συντελεστή πολυδυμίας οι μέγιστες τιμές παρατηρούνται την 4η και την 6η γαλακτική περίοδο.

ΚΛΑΣΗ	ΟΛΙΚΗ ΓΑΛΑΚΤ/ΓΗ (χλγ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΠΟΛΥΔΥΜΙΑΣ
1	< 100	279	16,66 %	1,32
2	≥ 100 και < 200	457	27,28 %	1,58
3	≥ 200 και < 300	565	33,73 %	1,57
4	≥ 300 και < 400	292	17,43 %	1,56
5	≥ 400	82	4,90 %	1,79

Πίνακας 3: Ποσοστά ζώων και συντελεστής πολυδυμίας κατά κλάση μεγέθους ολικής γαλακτοπαραγωγής (στοιχεία από τις 10 αποδοτικότερες εκτροφές)

Στον Πίνακα 3 δίδεται η κατανομή του αριθμού των ζώων με βάση τα επίπεδα της γαλακτοπαραγωγής. 56% των προβατίνων παρουσίασαν γαλακτοπαραγωγή ίση ή υψηλότερη των 200 χρ γενικά σε όλη την ποσοστό 22% σημείωσε γαλακτοπαραγωγή ίση ή

υψηλότερη των 300 χρ. Επιπλέον, τα στοιχεία του Πίνακα 3 τεκμηριώνουν τη θετική σχέση που παρατηρείται μεταξύ του συντελεστή πολυδυμίας και του ύψους της γαλακτοπαραγωγής με ζώα με υψηλή πολυδυμία να παρουσιάζουν μέγιστη γαλ/γή.

B. Σύσταση και ποιότητα γάλακτος

Από 26/11/2009 έως 30/6/2010 διενεργήθηκαν σε 17 από τα 28 ελεγχόμενα ποίμνια φυλής Φριζάρτα 3.893 **ατομικές δειγματοληψίες** γάλακτος σε 2.268 προβατίνες (μ.ο. 1,7 μετρήσεις ανά ζώο), με σκοπό τον προσδιορισμό της σύστασης και της ποιότητας του γάλακτος. Οι δειγματοληψίες σχεδιάστηκαν ώστε οι προβατίνες να βρίσκονται στην 90η και 120η ημέρα της γαλακτοπαραγωγής, αντίστοιχα. Οι αναλύσεις της σύστασης πραγματοποιήθηκαν στο εργαστήριο του ΕΛΟΓΑΚ στα Ιωάννινα. Τα αποτέλεσμα των αναλύσεων αυτών παρουσιάζονται στον Πίνακα 4. Με βάση τη γαλακτοπαραγωγή και τις περιεκτικότητες υπολογίστηκαν δύο επιπλέον ιδιότητες οι οποίες προκύπτουν από το γινόμενο της ετήσιας γαλακτοπαραγωγής και των περιεκτικοτήτων του γάλακτος σε λίπος και πρωτεΐνη. Οι ιδιότητες αυτές είναι η λιποπαραγωγή και η πρωτεΐνοπαραγωγή και μετρώνται σε κιλά (χγρ).

Λιποπεριεκτικότητα (%)	6
Πρωτεΐνοπεριεκτικότητα (%)	5,6
Λακτόζη (%)	4,9
Ολικά στερά (%)	17,4
Λιποπαραγωγή (χγρ)	13,6
Πρωτεΐνοπαραγωγή (χγρ)	12,6
Λιποπαραγωγή + Πρωτεΐνοπαραγωγή (χγρ)	26,2
Αρ. σωματικών κυττάρων (μ.ο.χ.1000)	300

Πίνακας 4: Περιεκτικότητα, ποιότητα και παραγωγή συστατικών γάλακτος σε προβατίνες της φυλής Φριζάρτας (στοιχεία έτους 2009 - 2010)

Η μέση περιεκτικότητα σε λίπος και πρωτεΐνη ανέρχονται σε **6,0%** και **5,6%** αντίστοιχα. Οι περιεκτικότητες αυτές βρίσκονται σε ικανοποιητικά επίπεδα εάν ληφθεί υπόψη η υψηλή γαλακτοπαραγωγή της φυλής. Η μέση ετήσια παραγωγή λίπους και πρωτεΐνης ανά ζώο εκτιμώνται σε **13,6** και **12,6** χγρ, αντίστοιχα (άθροισμα των δύο: **26,2** χγρ). Οι τιμές αυτές καθιστούν τα ζώα της φυλής άκρως **συμφέροντα** αφού τα δύο συστατικά είναι καθοριστικής σημασίας ως προς τη **τυροκομική ιδιότητα**, και επομένως και την **εμπορική αξία**, του παραγόμενου γάλακτος. Ομοίως ικανοποιητική παρουσιάζεται η ποιότητα του παραγόμενου γάλακτος δεδομένου ότι η μέση τιμή των σωματικών κυττάρων ανέρχεται σε 300.000 κύτταρα/ml.

Γ. Γενετική αξιολόγηση - εντοπισμός κριών βελτιωτών

Εφέτος διενεργήθηκε, για πρώτη φορά, εκτίμηση των κληροδοτικών τιμών (ΚΤ) όλων των ζώων (κριών και προβατίνων) του πληθυσμού (με γνωστή γενεαλογία) καθώς και των νεογέννητων ζώων (όλα με γνωστή γενεαλογία). Τα αποτελέσματα της γενετικής αξιολόγησης για τις διάφορες ιδιότητες παρουσιάζονται ακολούθως δίδοντας ιδιαίτερη έμφαση στους κριούς αφού αυτοί γονιμοποιούν μεγάλο αριθμό προβατίνων και συμβάλλουν σημαντικά στην γενετική πρόοδο όλου του πληθυσμού.

Γ.1. Γαλακτοπαραγωγή

Στο Διάγραμμα 1 παρουσιάζονται οι κληροδοτικές τιμές (ΚΤ) των 20 καλυτέρων κριών για τη γαλακτοπαραγωγή καθώς η ακρίβεια εκτίμησης ($\times 100$) ως μέτρο αξιοπιστίας της. Οι ΚΤ κυμαίνονται από 30 έως 74,5 χργ με μέση τιμή τα 31,9 χργ. Η ακρίβεια εκτίμησης κυμαίνεται από 49 έως 84 %. Οι κριοί αυτοί εντοπίζονται σε 8 διαφορετικά ποιμνια.

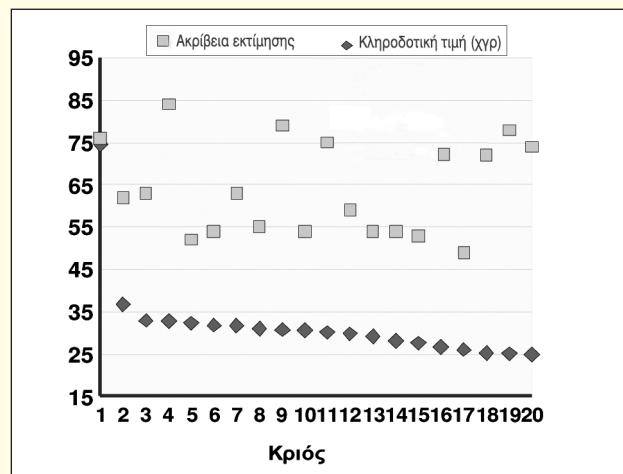
Ανάλυση των ΚΤ του συνόλου των κριών έδειξε ότι το μέσο παραγωγικό επίπεδο δεν αντανακλά το γενετικό επίπεδο των ποιμνών (Διάγραμμα 2). Με άλλα λόγια ζώα υψηλού γενετικού δυναμικού μπορούν να βρίσκονται σε όλα τα ποίμνια ακόμα και σ' αυτά με φαινοτυπικά μικρές αποδόσεις. Η διαδικα-

σία εντοπισμού των κριών βελτιωτών μεταξύ των ποιμνίων αναμένεται να βελτιωθεί αισθητά, από την επόμενη παραγωγική περίοδο με την εφαρμογή τεχνητής σπερματέγχυσης, η οποία έχει ήδη προγραμματιστεί από τον Συναιτερισμό.

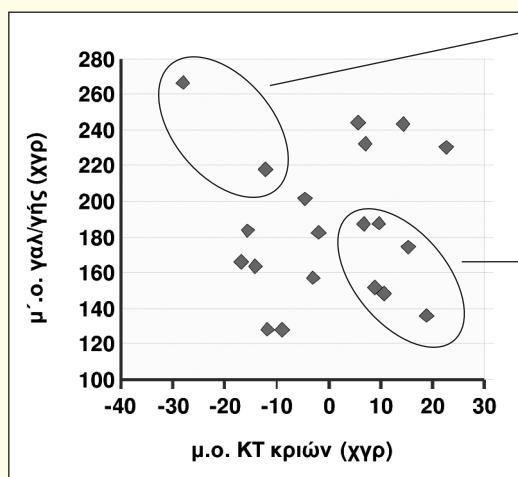
Στόχος μας είναι η χρησιμοποίηση κριών με όσο το δυνατόν υψηλές ΚΤ και ακρίβεια εκτίμησης.

Επιπλέον η ακρίβεια εκτίμησης της κληροδοτικής τιμής εξαρτάται κυρίως από τον αριθμό των θυγατέρων βάσει του οποίου εκτιμώνται οι ΚΤ (Διάγραμμα 3). Η ακρίβεια προσεγγίζει το 85% όταν ο αριθμός των θυγατέρων ανέρχεται σε 60.

Η χρήση τεχνητής σπερματέγχυσης βοηθάει να έχουμε αυξημένο αριθμό θυγατέρων ανά κριό.

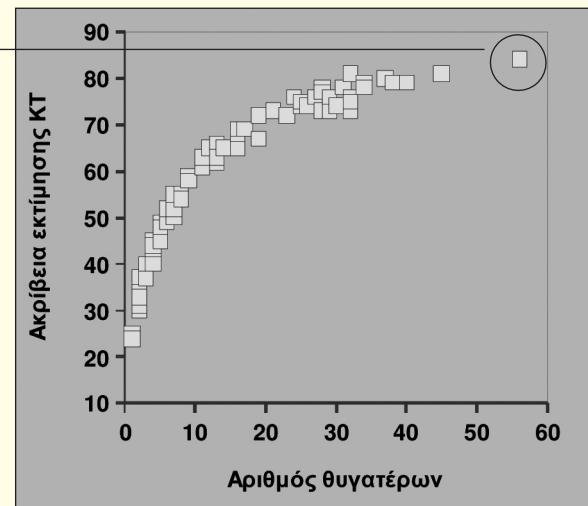
Διάγραμμα 1: Κληροδοτικές τιμές (ΚΤ) και ακρίβεια εκτίμησης ΚΤ των καλύτερων 20 κριών.

Κριοί σε εκτροφές με φαινοτυπικά μεγάλες αποδόσεις χαμηλού γενετικού δυναμικού (αρνητική KT).

Κριοί σε εκτροφές με φαινοτυπικά μικρές αποδόσεις υψηλού γενετικού δυναμικού (θετική KT).

Διάγραμμα 2: Διασπορά κληροδοτικών τιμών (KT) κριών (σύνολο ζώων και γαλακτοπαραγωγής ανά ποιμένιο.

Η ακρίβεια προσεγγίζει το 85% όταν ο αριθμός των θυγατέρων ανέρχεται σε 60

Διάγραμμα 3.
Ακρίβεια εκτίμησης κληροδοτικών τιμών σε συνάρτηση με τον αριθμό των θυγατέρων ανά κριό.

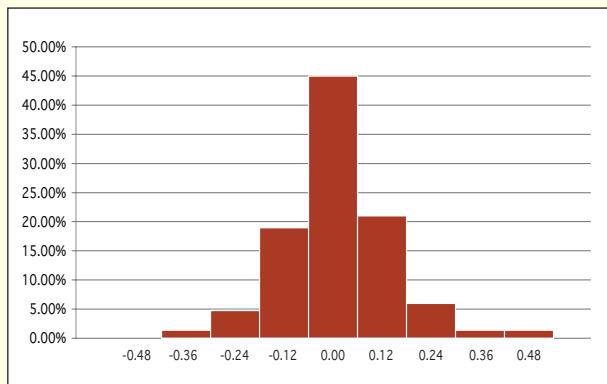
Γ.2. Γαλακτοπαραγωγή, σύσταση και ποιότητα γάλακτος

Η καταγραφή πολλών ιδιοτήτων στο ίδιο ζώο επιτρέπει τη γενετική αξιολόγηση για πολλές ιδιότητες ταυτόχρονα λαμβάνοντας υπόψη τις σχέσεις μεταξύ των ιδιοτήτων. Ακολουθώντας το σκεπτικό αυτό διενεργήθηκε εκτίμηση των κληροδοτικών τμών (KT) των ζώων για 4 ιδιότητες ταυτόχρονα: γαλ/γή (χργ), πρωτ/τα (%), λιποπ/τα (%) και αριθμός σωματικών κυττάρων.

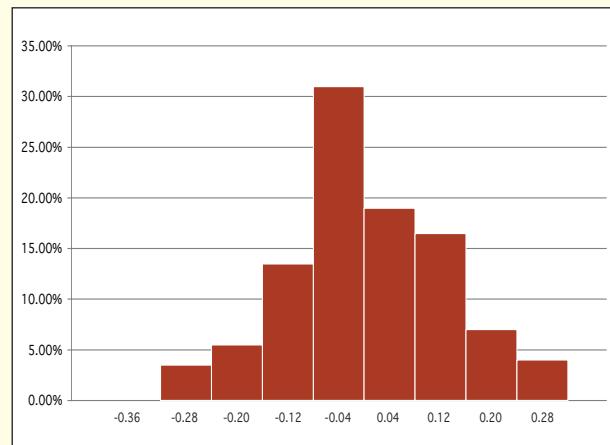
Τα αποτελέσματα της διαδικασίας αυτής παρουσιάζονται στα διαγράμματα 4α, 4β, 4γ, 4δ για το σύνολο των κριών που αξιολογήθηκαν ($n=94$).

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις αυτές παρατηρείται επαρκής γενετική διαφοροποίηση μεταξύ των κριών για όλες τις ιδιότητες και επομένως αναμένεται αποτελεσματικότητα από την εφαρμογή του προγράμματος επιλογής.

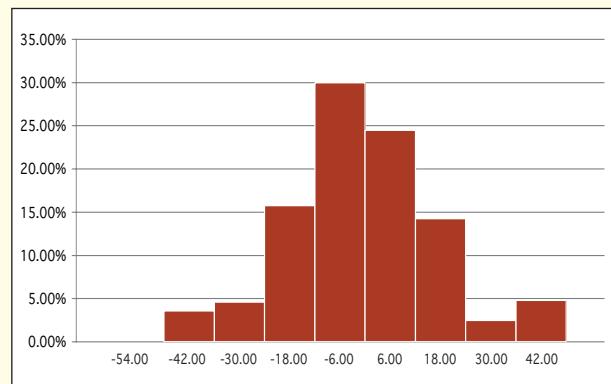
Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται εδώ όταν η επιλογή των ζώων γίνεται με μοναδικό κριτήριο τη γαλακτοπαραγωγή. Θα πρέπει να τονιστεί ότι, η χρησιμοποίηση ζώων με υψηλές KT για τη γαλ/γή, αναμένεται να μειώσει την περιεκτικότητα του γάλακτος σε λίπος και πρωτεΐνη. Το ίδιο ισχύει για τον αριθμό των σωματικών κυττάρων.

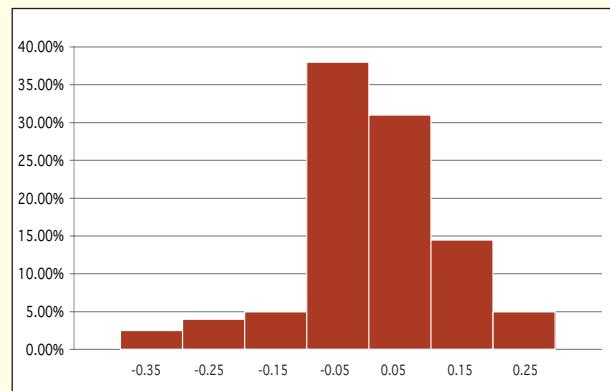
Διάγραμμα 4α: Εκτιμήσεις κληροδοτικών τιμών για την πρωτεΐνοπεριεκτικότητα.

Διάγραμμα 4β: Εκτιμήσεις κληροδοτικών τιμών για την λιποπεριεκτικότητα.

Διάγραμμα 4γ: Εκτιμήσεις κληροδοτικών τιμών για την γαλακτοπαραγωγή.

Διάγραμμα 4δ: Εκτιμήσεις κληροδοτικών τιμών για τον αριθμό των σωματικών κυττάρων.

Διαπιστώσεις - Σύντομες οδηγίες στους προβατοτρόφους

Η εμπειρία που αποκτήσαμε από τη επαφή με τους προβατοτρόφους και από την επεξεργασία των στοιχείων του ελέγχου αποδόσεων που συγκεντρώνουμε κάθε χρόνο από μεγάλο αριθμό προβάτων της φυλής Φριζάρτα μας οδηγεί στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

1. Παρατηρείται μεγάλη παραλλακτικότητα μεταξύ των κοπαδιών της φυλής όσον αφορά τις αποδόσεις τους μέσα στην ίδια γαλακτική περίοδο. Η παραλλακτικότητα αυτή δεν οφείλεται μόνο στις περιβαντολογικές συνθήκες αλλά και στο γενετικό δυναμικό των ζώων.
2. Η εφαρμογή ενός κατάλληλα σχεδιασμένου προγράμματος έλεγχου αποδόσεων και τήρησης στοιχείων γενεαλογίας μας δίνει την δυνατότητα γενετικής αξιολόγησης του πληθυσμού επιτρέποντας την εφαρμογή ενός αποτελεσματικότερου προγράμματος γενετικής βελτίωσης.
3. **Ο έλεγχος των αποδόσεων οφείλει να λαμβάνει υπόψη την παραγωγικότητα των ζώων με την ευρεία έννοια συμπεριλαμβάνοντας ιδιότητες που αφορούν στη σύσταση και την ποιότητα του γάλακτος.**
4. Με βάση τις εκτιμημένες κληροδοτικές τιμές των ζώων είναι δυνατή η πρόβλεψη του μέσου γενετικού επιπέδου των απογόνων κάθε δυνατής σύζευξης εντός των κοπαδιών πριν από τη διενέργεια των συζεύξεων. Ο σχεδιασμός των συζεύξεων σε συνδυασμό με τον απογονικό έλεγχο των κριών

αναμένεται να επιταχύνουν τους ρυθμούς επίτευξης γενετικής προόδου για τις περισσότερες ιδιότητες.

5. **Η χρησιμοποίηση κριαριών με υψηλή κληροδοτική τιμή για τη γονιμοποίηση προβατίνων εκτροφών κατωτέρων αποδόσεων αναμένεται να αυξήσει το παραγωγικό τους δυναμικό.**
6. Η ενημέρωση των ελλήνων προβατοτρόφων ως προς τις μεγάλες παραγωγικές δυνατότητες των ελληνικών φυλών προβάτων, εν προκειμένω της φυλής Φριζάρτα, θα συμβάλλει ουσιαστικά στη βελτίωση της παραγωγικότητας των ελληνικών εκτροφών μέσω χρησιμοποίησης καθαρόαιμων ελληνικών ζώων.
7. Η αγορά κριαριών με υψηλή κληροδοτική τιμή βελτιώνει το γενετικό και παραγωγικό δυναμικό της εκτροφής.
8. Η φυσιολογική ανανέωση μίας εκτροφής πρέπει να γίνεται κάθε χρόνο και σε ποσοστό 20% με αρνάδες που αποτελούν προϊόν συζεύξεων κριών και προβατίνων με υψηλή κληροδοτική τιμή.

Στόχοι για το έτος 2010 - 2011

Για την αύξηση της παραγωγικότητας των προβάτων φυλής Φριζάρτα στην Αιτωλοακαρνανία απαραίτητη προϋπόθεση είναι η συνέχιση της εφαρμογής της δράσης 3.4 του Μέτρου 214 του Άξονα 2 του Πρόγραμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλταζής» για τη διατήρηση των γενετικών πόρων στην κτηνοτροφία.

Ειδικότερα για το 2011 οι στόχοι μας είναι:

1. Η επέκταση του ελέγχου αποδόσεων και της τήρησης στοιχείων γενεαλογίας σε ένα πυρήνα 6.000 προβάτων. Ο πυρήνας αυτός θα τροφοδοτεί τον υπόλοιπο πληθυσμό με κριούς της φυλής Φριζάρτα.
2. Η συνέχιση της διαδικασίας προσδιορισμού της σύστασης και της ποιότητας του γάλακτος και την επόμενη χρονιά στις πρωτότοκες και δευτερότοκες προβατίνες για τις οποίες είναι διαθέσιμη πλήρης γενεαλογία. Η διαδικασία αυτή αυξάνει τη δεξαμενή επιλογής τόσο για ενδοπληθυσμιακή χρήση όσο και για πώληση ζώων με ευρύτερη πληροφόρηση αναφορικά με την παραγωγική ικανότητά τους.
3. Η εφαρμογή ενός συστήματος βαθμολόγησης των μαστών με σκοπό την καλύτερη προσαρμογή των ζώων στη μηχανική άμελξη (αμελκτικότητα).
4. Η συνέχιση και επέκταση της γενετικής αξιολόγησης σ' ένα ευρύ φάσμα ιδιοτήτων που συνδυάζει στοιχεία ποσότητας (πχ. γαλ/γή), περιεκτικότητας (πχ. λιπ/τα, πρωτ/τα), ποιότητας (σωματικά

κύτταρα) και λειτουργικότητας (αμελκτικότητα). Σημειώνεται ότι η διαδικασία αυτή θα εφαρμοσθεί στα πρόβατα για πρώτη φορά στην Ελλάδα, σε τόσο μεγάλη κλίμακα. **Η διαδικασία αυτή αναμένεται να συνεισφέρει στη δημιουργία ενός καλύτερου και δικαιότερου συστήματος τιμολόγησης των ζώων και των προσφερόμενων υπηρεσιών με βάση την κληροδοτική τιμή και την ακρίβεια εκτίμησης αυτής.**

5. Ζώα κατάλληλα για αναπαραγωγή με εκτιμημένη ΚΤ για το σύνολο των ιδιοτήτων θα χρησιμοποιηθούν: α) στον πυρήνα, β) στις υπόλοιπες εκτροφές και γ) για την αναβάθμιση των υπόλοιπων ζώων της περιοχής.

6. Η διακίνηση ζώων αναπαραγωγής (αρσενικά - θηλυκά) καθαρής φυλής με ΚΤ πάνω από το μ.ο. Θα γίνεται στις μονάδες που δημιουργούνται με Επενδυτικά Προγράμματα συνοδευόμενα με πιστοποιητικά γενεαλογίας καθώς και στα υπόλοιπα κοπάδια του πληθυσμού που επιθυμούν να αναβαθμίσουν το γενετικό υλικό τους.

Ποιοί συμμετείχαν στην προσπάθειά μας...

Ο έλεγχος των μονάδων κατά την διάρκεια της γαλακτικής περιόδου 2009 - 2010, η συλλογή, η καταγραφή, η στατιστική επεξεργασία των δεδομένων και η γενετική αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε από μία ομάδα συνεργατών, τα ονόματα των οποίων παραθέτονται παρακάτω:

• Κ.Γ.Β.Ζ. Αθήνας

Γεωπόνοι: Καραγιάννη Βασιλική, Βαφειαδάκης Θεόδωρος, Βούλγαρη Ασημίνα.

Τεχνολόγοι Γεωπονίας: Χασουράκη Αικατερίνη, Πατακάκης Ιωάννης και Κουζίδης Ιωάννης.

Διοικητικοί: Κατσιώνη Αικατερίνη

Χειριστές Η/Υ: Μαρονικολάκης Ελευθέριος και Γαρεφαλάκη Άννα. Εργάτες: Μπουρεξάκης Φώτιος

Διεύθυνση: Ροδόπης 1 Βοτανικός • Τηλ - φάξ: 210 3461104

• Αγροτικός Κτηνοτροφικός Συνεταιρισμός Δυτικής Ελλάδας

Γεωπόνος: Αντωνάκος Γεώργιος

Επιστημονικός υπεύθυνος: Κομινάκης Αντώνιος (Επίκουρος Καθηγητής Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών)

Τεχνικό Προσωπικό: Κουτσομπίνας Χρήστος, Τσουκαλά Αλίκη, Θεοφίλου Ασπασία

Χειριστές Η/Υ: Πάτρα Σπυριδούλα

Διεύθυνση: 13ο χλμ. Ε.Ο. Αγρινίου Ιωαννίνων, Δήμος Στράτου – Αγρίνιο, Τ.Κ. 30100, Νομός Αιτωλοακαρνανίας

Τηλ: 2641071700 / fax: 26410-71177 / e-mail: info@frizarta.gr / web: www.frizarta.gr

• ΕΛΟΓΑΚ Ιωαννίνων

Γεωτεχνικοί / Χημικοί: Περιστέρη Καλλιόπη (Κτηνίατρος), Ανδρέου Αριστείδης (Χημικός)

Τεχνολόγοι Γεωπονίας: Δήμου Βασιλική

Διεύθυνση: Εθνικής Αντιστάσης 3, Κατσικάς Ιωαννίνων, Τ.Κ. 4500

Τηλ: 2651092710 / fax: 2651092710 / e-mail: lab-ioannina@elog.gr

Επίσης ευχαριστούμε, τον Πρόεδρο και το διοικητικό συμβούλιο του ΕΛΟΓΑΚ και ιδιαιτέρως την προϊσταμένη των εργαστηρίων του ΕΛΟΓΑΚ κυρία Ματαρά Χρυσάνθη για την συμβολή τους στις προσπάθειες μας και την παραχώρηση του εργαστηρίου Ιωαννίνων.

Τέλος, ευχαριστούμε όλους τους κτηνοτρόφους που έχουν ενταχθεί στη δράση, η συμμετοχή των οποίων είναι καθοριστική για την υλοποίησή του.

Επιλογή στη βελτίωση

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΣ 2007-2013

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ